

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ
ETAPA LOCALĂ
SUCEAVA, 16 februarie 2013
BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE-CLASA a IX-a

1. Fie numerele $a, b, x, y \in (0, +\infty)$ în relația de ordine $a \leq x \leq y \leq b$. Să se arate că:

a) $\frac{a}{b} \leq \frac{x}{y} \leq \frac{y}{x} \leq \frac{b}{a}$; b) $(a^2 + b^2)xy \geq ab(x^2 + y^2)$.

Gheorghe Marchitan, Suceava

Soluție. a) Avem $y \leq b \Leftrightarrow \frac{1}{b} \leq \frac{1}{y}$ și $a \leq x$, de unde rezultă $\frac{a}{b} \leq \frac{x}{y}$ (1).

$x \leq y \Rightarrow \frac{x}{y} \leq 1 \leq \frac{y}{x}$ (2). Din inegalitatea $a \leq x \Leftrightarrow \frac{1}{x} \leq \frac{1}{a}$ și $y \leq b$ rezultă $\frac{y}{x} \leq \frac{b}{a}$ (3). Din cele trei relații obținem concluzia.

b) Din inegalitățile de la punctul precedent avem $ay - bx \leq 0$ și $ax - by \leq 0$. Obținem $(ay - bx)(ax - by) \geq 0$, ceea ce ne conduce la $a^2xy - aby^2 - abx^2 + b^2xy \geq 0 \Leftrightarrow (a^2 + b^2)xy \geq ab(x^2 + y^2)$.

Barem.

a) Demonstrează $\frac{a}{b} \leq \frac{x}{y}$	1p
Demonstrează $\frac{x}{y} \leq \frac{y}{x}$	1p
Demonstrează $\frac{y}{x} \leq \frac{b}{a}$	1p
b) Deducerea inegalității	4p

2. Să se determine funcțiile $f, g : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ știind că:

- a) $f(0) = 0$ și $f(n) \neq 0$ pentru orice număr natural nenul n ;
 b) $n^2 f(n) + m^2 f(m) = (f^2(n) + f^2(m) - f(n) \cdot f(m)) \cdot g(m+n)$, oricare ar fi $m, n \in \mathbb{N}$.

Cristian Amorăriței, Suceava

Soluție. În relația de la punctul b) luăm $m=0$ și obținem:

$$n^2 f(n) = f^2(n)g(n) \Leftrightarrow f(n)(n^2 - f(n)g(n)) = 0, \forall n \in \mathbb{N} \Rightarrow g(n) = \frac{n^2}{f(n)}, \forall n \in \mathbb{N}^* \quad (1).$$

$$g(1)f(1) = 1, g(1), f(1) \in \mathbb{N} \Rightarrow g(1) = f(1) = 1.$$

În relația de la punctul b) luăm $m=1$ și obținem: $n^2 f(n) + 1 = (f^2(n) + 1 - f(n)) \cdot g(n+1), \forall n \in \mathbb{N}$. Folosind

$$(1) \text{ deducem: } n^2 f(n) + 1 = (f^2(n) + 1 - f(n)) \cdot \frac{(n+1)^2}{f(n+1)}, \forall n \in \mathbb{N} \Leftrightarrow$$

$$f(n+1) = (f^2(n) + 1 - f(n)) \cdot \frac{(n+1)^2}{n^2 f(n) + 1}, \forall n \in \mathbb{N}. \text{ Se demonstrează folosind metoda inducției matematice}$$

că $f(n) = n, \forall n \in \mathbb{N}$. În final rezultă $g(n) = \begin{cases} a, n=0 \\ n, n \geq 1 \end{cases}, a \in \mathbb{N}$.

Barem.

Obține $g(n) = \frac{n^2}{f(n)}, \forall n \in \mathbb{N}^*$	2p
Deduce $g(1) = f(1) = 1$	1p
Demonstrează $f(n+1) = (f^2(n) + 1 - f(n)) \cdot \frac{(n+1)^2}{n^2 f(n) + 1}, \forall n \in \mathbb{N}$	2p
Determină funcția f	1p

Determină funcția g.....	1p

3. Fie rombul $ABCD$ de centru O și punctul $N \in (AB)$. Prin N se construiește o dreaptă paralelă cu BC care intersectează dreapta DC în M . Construim prin N o paralelă la AC care intersectează MB în E și o paralelă la DB care intersectează MA în F . Notăm cu S mijlocul segmentului $[AB]$ și $MS \cap EF = \{G\}$. Demonstrați că:

- a) $\frac{EB}{EM} + \frac{FA}{FM} = 1$; b) G este centrul de greutate al triunghiului ABM ; c) $2\overrightarrow{OG} = \overrightarrow{GN}$.

Anca Andrei, Suceava

Soluție. a) Deoarece $NE \parallel AC$ și $ABCD$ este romb rezultă că $\sphericalangle BNE \equiv \sphericalangle MNE$. Din teorema bisectoarei

avem $\frac{EB}{EM} = \frac{NB}{NM}$. Analog se demonstrează că $\sphericalangle ANF \equiv \sphericalangle MNF$ și din

teorema bisectoarei avem $\frac{FA}{FM} = \frac{NA}{NM}$. Adunând cele două egalități

obținem că $\frac{EB}{EM} + \frac{FA}{FM} = 1$.

b) Demonstrăm că dreapta EF trece prin centrul de greutate al $\triangle AMB$ și cum EF intersectează mediana $[MS]$ în punctul G va rezulta că G

este centrul de greutate al $\triangle AMB$. Notăm $\frac{EB}{EM} = u \Rightarrow \overrightarrow{ME} = \frac{1}{1+u} \cdot \overrightarrow{MB}$

și $\frac{FA}{FM} = v \Rightarrow \overrightarrow{MF} = \frac{1}{1+v} \cdot \overrightarrow{MA}$, iar $u + v = 1$. Fie G_1 centrul de

greutate al $\triangle AMB \Rightarrow \overrightarrow{MG_1} = \frac{1}{3}(\overrightarrow{MA} + \overrightarrow{MB}) = \frac{1+v}{3}\overrightarrow{MF} + \frac{1+u}{3}\overrightarrow{ME}$, cu

$\frac{1+v}{3} + \frac{1+u}{3} = 1$, de unde rezultă că punctele F, E, G_1 sunt coliniare.

Prin urmare avem că $G = G_1$.

c) $\frac{NB}{NM} = u \Rightarrow \frac{NB}{NA} = \frac{u}{1-u} \Rightarrow \overrightarrow{ON} = u \cdot \overrightarrow{OA} + (1-u) \cdot \overrightarrow{OB}$.

$$\frac{MC}{MD} = \frac{NB}{NA} = \frac{u}{1-u} \Rightarrow \overrightarrow{OM} = u \cdot \overrightarrow{OD} + (1-u) \cdot \overrightarrow{OC} = (u-1) \cdot \overrightarrow{OA} - u \cdot \overrightarrow{OB}.$$

Deoarece G este centrul de greutate al $\triangle AMB \Rightarrow 3\overrightarrow{OG} = \overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OM} = \overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OB} + (u-1) \cdot \overrightarrow{OA} - u \cdot \overrightarrow{OB} = u \cdot \overrightarrow{OA} + (1-u) \cdot \overrightarrow{OB} = \overrightarrow{ON} \Rightarrow 2\overrightarrow{OG} = \overrightarrow{GN}$.

Barem.

a) Demonstrează $\frac{EB}{EM} = \frac{NB}{NM}$ și $\frac{FA}{FM} = \frac{NA}{NM}$	2p
Finalizare $\frac{EB}{EM} + \frac{FA}{FM} = 1$	1p
b) Demonstrează că G este centrul de greutate al triunghiului ABM	2p
c) Demonstrarea cerinței	2p

4. Fie triunghiul neisoscel ABC , P un punct în interiorul triunghiului, $AP \cap BC = \{D\}$, $BP \cap AC = \{E\}$,

$CP \cap AB = \{F\}$. Se consideră $D_1 \in (AB)$ și $D_2 \in (AC)$ picioarele bisectoarelor unghiurilor $\sphericalangle ADB$ și

$\sphericalangle ADC$, $E_1 \in (BC)$ și $E_2 \in (BA)$ picioarele bisectoarelor unghiurilor $\sphericalangle BEC$ și $\sphericalangle BEA$, iar $F_1 \in (CA)$ și

$F_2 \in (CB)$ picioarele bisectoarelor unghiurilor $\sphericalangle CFA$ și $\sphericalangle CFB$. Dacă $\{A'\} = D_1 D_2 \cap BC$,

$\{B'\} = E_1 E_2 \cap AC$ și $\{C'\} = F_1 F_2 \cap AC$, să se arate că A' , B' , C' sunt puncte coliniare.

Dan Popescu, Suceava

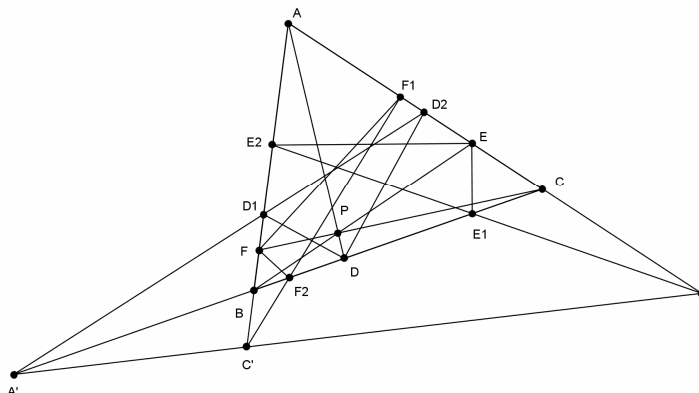
Soluție.

Condiția $AB \neq BC \neq CA \neq AB$, teorema bisectoarei și axioma Pasch asigură determinarea punctelor $A' \in BC - [BC]$, $B' \in AC - [AC]$ și $C' \in AB - [AB]$. Fixăm cazul $B \in (A'C)$. Se aplică teorema Menelaus

triunghiului ABC și transversalei $A'-D_1-D_2$ și se obține $\frac{A'B}{A'C} = \frac{D_2A}{D_2C} \cdot \frac{D_1B}{D_1A} \stackrel{th.bis.}{=} \frac{AD}{DC} \cdot \frac{DB}{AD} = \frac{DB}{DC}$, adică A' și

D sunt puncte conjugate armonic în raport cu B și C. Analog mai obținem relațiile: $\frac{B'C}{B'A} = \frac{EC}{EA}$ și

$\frac{C'A}{C'B} = \frac{FA}{FB}$. Din teorema lui Ceva și reciproca teoremei Menelaus, se deduce $\frac{A'B}{A'C} \cdot \frac{B'C}{B'A} \cdot \frac{C'A}{C'B} = 1$, de unde concluzia problemei.

Barem.

Realizarea unui figuri corespunzătoare.....	1p
Aplică teorema Menelaus triunghiului ABC și transversalei $A'-D_1-D_2$	1p
Aplică teorema bisectoarei în triunghiurile ADC, respectiv ADB.....	1p
Deduce $\frac{A'B}{A'C} = \frac{D_2A}{D_2C} \cdot \frac{D_1B}{D_1A} = \frac{AD}{DC} \cdot \frac{DB}{AD} = \frac{DB}{DC}$	1p
Analog scrie relațiile : $\frac{B'C}{B'A} = \frac{EC}{EA}$ și $\frac{C'A}{C'B} = \frac{FA}{FB}$	1p
Din teorema lui Ceva $\frac{DB}{DC} \cdot \frac{EC}{EA} \cdot \frac{FA}{FB} = 1$	1p
Deduce $\frac{A'B}{A'C} \cdot \frac{B'C}{B'A} \cdot \frac{C'A}{C'B} = 1$, de unde concluzia problemei.	1p

Notă: Orice altă soluție corectă se va puncta corespunzător.

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ

ETAPA LOCALĂ

SUCEAVA

16 februarie 2013

CLASA a IX-a

1. Fie numerele $a, b, x, y \in (0, +\infty)$ în relația de ordine $a \leq x \leq y \leq b$. Să se arate că:

a) $\frac{a}{b} \leq \frac{x}{y} \leq \frac{y}{x} \leq \frac{b}{a}$; b) $(a^2 + b^2)xy \geq ab(x^2 + y^2)$.

2. Să se determine funcțiile $f, g : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ știind că:

a) $f(0) = 0$ și $f(n) \neq 0$ pentru orice număr natural nenul n ;

b) $n^2 f(n) + m^2 f(m) = (f^2(n) + f^2(m) - f(n) \cdot f(m)) \cdot g(m+n)$, oricare ar fi $m, n \in \mathbb{N}$.

3. Fie rombul $ABCD$ de centru O și punctul $N \in (AB)$. Prin N se construiește o dreaptă paralelă cu BC care intersectează dreapta DC în M . Construim prin N o paralelă la AC care intersectează MB în E și o paralelă la DB care intersectează MA în F . Notăm cu S mijlocul segmentului $[AB]$ și $MS \cap EF = \{G\}$. Demonstrați că:

a) $\frac{EB}{EM} + \frac{FA}{FM} = 1$; b) G este centrul de greutate al triunghiului ABM ; c) $2\overrightarrow{OG} = \overrightarrow{GN}$.

4. Fie triunghiul neisoscel ABC , P un punct în interiorul triunghiului, $AP \cap BC = \{D\}$, $BP \cap AC = \{E\}$, $CP \cap AB = \{F\}$. Se consideră $D_1 \in (AB)$ și $D_2 \in (AC)$ picioarele bisectoarelor unghiurilor $\sphericalangle ADB$ și $\sphericalangle ADC$, $E_1 \in (BC)$ și $E_2 \in (BA)$ picioarele bisectoarelor unghiurilor $\sphericalangle BEC$ și $\sphericalangle BEA$, iar $F_1 \in (CA)$ și $F_2 \in (CB)$ picioarele bisectoarelor unghiurilor $\sphericalangle CFA$ și $\sphericalangle CFB$. Dacă $\{A'\} = D_1 D_2 \cap BC$, $\{B'\} = E_1 E_2 \cap AC$ și $\{C'\} = F_1 F_2 \cap AB$, să se arate că A', B', C' sunt puncte coliniare.

Notă: 1. Toate subiectele sunt obligatorii.

2. Fiecare subiect se punctează de la 0 la 7.

3. Timp de lucru 3 ore.